

බහිෂ සම්පත් පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය

හැඳින්වීම

අප්‍රමාණ ප්‍රයෝජනයන් සඳහා අමුද්‍රව්‍යයක් ලෙස යොදා ගනු ලබන බහිෂ ද්‍රව්‍ය වසර මිලියන ගණනක් තිස්සේ මානව ශිෂ්ටාචාරය හා දැඩිව බැඳී පැවති ප්‍රභවයකි. නිර්වචනය ප්‍රකාරව බහිෂ ද්‍රව්‍ය ස්වාභාවිකව නිර්මාණය වන අකාබනික සහ නිශ්චිත රසායනික සංයුතියකින් යුත් ස්ඵටිකමය ද්‍රව්‍යයකි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ හඳුනාගෙන ඇති බහුල ලෙස පවතින බහිෂ ද්‍රව්‍ය ජාත්‍යන්තර බහිෂ කර්මාන්තය තුළ සුවිශේෂී ලෙස නොසැලකුණද ස්වකීය ගුණයන් සහ ස්වරූපයන් හේතුවෙන් බහිෂ ද්‍රව්‍ය වර්ග කිහිපයක් ඉතා සුවිශේෂී වේ.

විශාල ආර්ථික ප්‍රතිලාභ රට තුළට ගෙන ඒමට ශ්‍රී ලංකාව තුළ හමුවන ස්ථානගත බහිෂ සම්පත් වලට හැකියාව තිබුණද ඒවායින් සැලකිය යුතු කොටසක් අමුද්‍රව්‍ය ලෙස , අර්ධ අමුද්‍රව්‍ය ලෙස හෝ ඒවායේ උපරිම ප්‍රයෝජනය ලබා ගත නොහැකි පරිදි සැලකිය යුතු අගය එකතු කිරීමක් සිදු කිරීමෙන් තොරව අපනයනය කෙරේ. තාක්ෂණය සහ විශේෂඥතාවය මඳකම හේතුවෙන් බහිෂ සම්පත් සම්බන්ධ පුලුල් ගවේෂනයන්, කාර්යක්ෂම කැණීම් කටයුතු, උපයෝජනයන් සහ අගය එකතු කිරීම් වෙත සැලකිය යුතු බාධාවන් වල්ල වී ඇතත් බහිෂ ද්‍රව්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ පුලුල් විභවයන් ඇති බව පිළිගත් කරුණකි.

දේශීය බහිෂ සම්පත් සඳහා උපරිම අගය එකතු කිරීම සහ රටේ ඇති සීමාසහිත බහිෂ සම්පත් තිරසාර ලෙස උපයෝජනය කිරීම සඳහා වන මූලෝපායයන් සකස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇති ගැටළු විසඳීම අරමුණු කරගනිමින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිටින අදාල පාර්ශ්වකරුවන් සමග සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව විද්‍යා, තාක්ෂණ සහ පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශය විසින් බහිෂ සම්පත් පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය (ප්‍රතිපත්තිය) සම්පාදනය කරන ලදී.

වර්තමාන සහ අනාගත පරම්පරාවන් සඳහා රටේ ඇති බහිෂ සම්පත් තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම පිළිබඳ රජයේ සහ රටේ ජනතාවගේ කැපවීම මෙම ප්‍රතිපත්තිය විසින් අවධාරණය කර සිටී. මෙම ප්‍රතිපත්තියේ මූලිකම ඉලක්කය වන්නේ රටේ බහිෂ සම්පත් උපරිම ලෙස දේශීය සහ අපනයන ප්‍රතිලාභයන් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා භාවිතා කිරීම සහ ඒවායේ අගය දාමය යෝග්‍ය පරිදි ඉහළ දැමීම මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව තුළ තිරසාර සංවර්ධන ව්‍යුහයක් තුළ ඉහළ පාරිසරික කළමනාකරණයක් තහවුරු කිරීමයි. මෙම ප්‍රතිපත්තිය මගින් වැලි හැර ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති සියළු කාර්මික බහිෂ ද්‍රව්‍ය ආවරණය කෙරේ.

මෙම ප්‍රතිපත්තිය සුමට ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීම තහවුරු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම බහිෂ සම්පත් විෂයය පිළිබඳ වගකීම දරන අමාත්‍යාංශය විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

අරමුණු :

- ඛනිජ ද්‍රව්‍ය වල උපරිම විභවතාවය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා එම ක්ෂේත්‍රය කළමනාකරණය කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම
- රටේ ඛනිජ සම්පත් වල අගය එකතු කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- සමාජ ආර්ථික සංවර්ධන අවශ්‍යතා තුලනය කරමින් තිරසාර සංවර්ධන ව්‍යුහයන් තුළ පාරිසරික කළමනාකරණය තහවුරු කිරීම

මූලධර්ම :

1. රට තුළ ඇති ඛනිජ සම්පත් වල වර්ගය, ගුණය, උපයෝජ්‍යතාව සහ අගය එකතු කිරීම සඳහා ඇති විභවතාවය අනුව ඛනිජ සම්පත් වර්ගීකරණය කෙරේ.
2. ජාතික ආර්ථිකයේ අතිලාභයන් සහ තිරසාර සම්පත් භාවිතය අනතුරෙහි හෙලිමෙන් තොරව ශ්‍රී ලාංකික පාර්ශ්වකරුවන් සමග හවුල් ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම සඳහා විදේශීය ආයෝජකයින් සහ / හෝ තාක්ෂණය සහිත පුද්ගලයන් / ආයතන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පරිසරය නිර්මාණය කිරීම
3. ඛනිජ ද්‍රව්‍ය ගවේෂණය සහ හඳුනාගත් ඛනිජ සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම යන ක්ෂේත්‍ර තුළ ආයෝජනය කිරීමට රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ දිරිමත් කෙරේ
4. තාක්ෂණික සහායට ඇති ප්‍රමාණවත් ප්‍රවේශය හරහා ඛනිජ පාදක හව කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන අතර දැනට පවතින කර්මාන්ත ශක්තිමත් කෙරේ.
5. ඛනිජ සම්පත්වල වෙළඳපොල වටිනාකම තක්සේරු කිරීම සහ ඛනිජ සම්පත් අපනයනයෙන් සැබෑ ආදායම ලබා ගැනීම සඳහා වෙළඳපොල බුද්ධි පද්ධතියක් ස්ථාපිත කෙරේ.
6. පූර්ව විකල්පවලට පැමිණි සහ පූර්ව අනුමත ක්‍රියාවලියක් මත පදනම්ව කර්මාන්ත සඳහා ඛනිජ සම්පත් කාර්යක්ෂම ලෙස සපයා දීම රජය විසින් පහසු කරනු ලැබේ.
7. අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන පමණක් අපනයනය කිරීම තහවුරු කෙරෙන පද්ධතියක් ස්ථාපිත කෙරේ. දේශීය තත්ත්වයන් යටතේ අගය එකතු කිරීම කළ නොහැකි විටදී හෝ අගය එකතු කිරීම නොපවතින විටදී පමණක් අමුද්‍රව්‍ය අපනයනය කිරීමට අවසර ලබා දේ.
8. තොරතුරු සහ පර්යේෂණ වාණිජකරණයට පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වීමට ඇති ඉඩකඩ සහිතව ඛනිජ ද්‍රව්‍ය සහ ඛනිජපාදක නිෂ්පාදන පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනයන් ඇති කිරීමට රජය විසින් පහසුකම් සලසනු ලැබේ.

9. ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම පිණිස දැනට පවතින නීති හා රෙගුලාසි සඳහා අදාළ සංශෝධන ගෙන එමින් ඛනිජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ නියාමන ක්‍රමවේදය ශක්තිමත් කෙරේ.
10. රට තුළ ප්‍රතිඵලදායී සහ කාර්යක්ෂම ඛනිජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයක් නිර්මාණය කරනු පිණිස සමෝධානික සහ ශක්තිමත් ආයතනික ව්‍යුහයක් අවධාරණය කරනු ලැබේ.
11. ජාත්‍යන්තරය තුළ තරඟ කළ හැකි පරිදි රටේ ඛනිජ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ප්‍රමිතිගත කිරීම / සහතික කිරීම දිරිමත් කෙරේ.
12. පරිසරය සහ ඛනිජ ද්‍රව්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වෘත්තීමය සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ රෙගුලාසි සකස් කිරීම හරහා පරිසර සහ මානව ආරක්ෂාව තහවුරු කෙරේ.

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශ :

1 වන ප්‍රතිපත්තිය - රට තුළ ඇති ඛනිජ සම්පත්වල වර්ගය, ගුණය, උපයෝජ්‍යතාව සහ අගය එකතු කිරීම සඳහා ඇති විභවතාවය අනුව ඛනිජ සම්පත් වර්ගීකරණය කෙරේ.

- ක්‍රමික යාවත්කාලී කිරීම් සිදු කරමින් මූලික හූ විද්‍යාත්මක දත්ත ඇතුළත්ව රට තුළ පවතින ඛනිජ සම්පත් පිළිබඳ ජාතික ඉන්වෙන්ටරියක් සකස් කෙරේ.
- ආයෝජනයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පිණිස යෝග්‍ය ආයතනගත අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණයක් හරහා ඛනිජ සම්පත් වල තත්ත්වය අඛණ්ඩව තක්සේරු කොට වාර්තා කෙරේ.
- ඛනිජ සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිළිබඳ ආර්ථික හා පාරිසරික ශබ්දතාවය ගවේෂණය කිරීම දිරිමත් කෙරේ.
- ඛනිජ සම්පත් කර්මාන්තයේ විභවතාවයන් පුලුල් කිරීම පිණිස අක්වෙරළ සමුද්‍රීය ඛනිජ සම්පත් වල විභවයන් තක්සේරු කිරීම සහ ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

2 වන ප්‍රතිපත්තිය - ජාතික ආර්ථිකයේ අභිලාෂයන් සහ තිරසාර සම්පත් භාවිතය අනතුරෙහි හෙලිමෙන් තොරව ශ්‍රී ලාංකික පාර්ශ්වකරුවන් සමග හවුල් ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම සඳහා විදේශීය ආයෝජකයන් සහ / හෝ තාක්ෂණය සහිත පුද්ගලයන් / ආයතන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පරිසරය නිර්මාණය කිරීම

- දේශීය සහ විදේශීය ආයෝජකයන් සමග සිදු කරන හවුල් ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කොට ශක්තිමත් කෙරේ.

- උසස් තාක්ෂණයට සහ අගය එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලියට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙමින් කාර්මික ආයෝජන සඳහා වගකිව යුතු රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයන් සහ සබඳතා ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.
- ඛනිජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රය තුළ තිරසාර නොවන මෙහෙයුම් වැළැක්වීම සඳහා ගත හැකි සෑම පියවරක්ම ගනු ලැබේ.

3 වන ප්‍රතිපත්තිය - ඛනිජ ද්‍රව්‍ය ගවේෂණය සහ හඳුනාගත් ඛනිජ සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම යන ක්ෂේත්‍ර තුළ ආයෝජනය කිරීමට රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ දිරිමත් කෙරේ.

- පෞද්ගලික අංශයේ ගවේෂණ සහ සමීක්ෂණ තුළින් ජනනය කොට ගත් මූලික හූ විද්‍යාත්මක දත්ත හුවමාරු කර ගැනීම රජය විසින් තහවුරු කෙරේ.

4 වන ප්‍රතිපත්තිය - තාක්ෂණික සහායට ඇති ප්‍රමාණවත් ප්‍රවේශය හරහා නව කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන අතර දැනට පවතින කර්මාන්ත ශක්තිමත් කෙරේ.

තරඟකාරී වාසිය, අපනයන විභවතාවය සහ රැකියා ජනන ධාරිතාවය ඉහළ දැමීමේ අරමුණ පෙරදැරව දැනට පවතින ඛනිජ ආශ්‍රිත කර්මාන්ත ශක්තිමත් කරමින් සහ විවිධාංගීකරණය කරමින් තාක්ෂණික, මූල්‍ය, කළමනාකාරිත්ව සහ වෙළඳ සහායට ප්‍රමාණවත් ප්‍රවේශය ලබාදෙමින් ඛනිජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රය තුළ නිරත නව කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

5 වන ප්‍රතිපත්තිය - ඛනිජ සම්පත්වල වෙළෙඳපොල වටිනාකම තක්සේරු කිරීම සහ ඛනිජ සම්පත් අපනයනයෙන් සැබෑ ආදායම ලබා ගැනීම සඳහා වෙළෙඳපොල බුද්ධි පද්ධතියක් ස්ථාපිත කෙරේ.

- අපනයන වෙළෙඳපොල තුළ දේශීය ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පහලට ගමන් කිරීම වැළැක්වීම සඳහා වන ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.
- අපනයන වෙළෙඳපොල තුළ දේශීය ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පහලට ගමන් කිරීම හා සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය තොරතුරු අපනයනකරුවන්ගෙන් ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.
- අපනයනය කරනු ලබන ඛනිජ ද්‍රව්‍ය වලින් ලැබිය යුතු ප්‍රේෂණ නියමිත ලෙස රටට ගලා ඒම සහ ඛනිජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයෙන් ලැබිය යුතු උපරිම ප්‍රතිලාභය ලබා ගැනීම සහතික කෙරෙන ක්‍රමවේදයන් සකස් කෙරේ.
- ඛනිජ ද්‍රව්‍ය විකිණීමෙන් උපරිම ප්‍රේෂණ ඉල්ලුම් කිරීමට හැකිවන සේ අපනයනය කරන ලද ඛනිජ ද්‍රව්‍ය යෝග්‍ය ඉහළ භාවිතයන් සඳහා යොදා ගැනීම අඛණ්ඩව තක්සේරු කරනු ලැබේ. නීතිවිරෝධී මුදල් ගලණය වැළැක්වීම පිණිස අපනයන ආදායම අධීක්ෂණය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කෙරේ.

6 වන ප්‍රතිපත්තිය - පූර්ව චිකිත්සාවලියකට පැමිණි සහ පූර්ව අනුමත ක්‍රියාවලියක් මත පදනම්ව කර්මාන්ත සඳහා බහිෂ්චය සම්පත් කාර්යක්ෂම ලෙස සපයා දීම රජය විසින් පහසු කරනු ලැබේ.

- ආයෝජකයින් සඳහා බහිෂ්චය ද්‍රව්‍ය දත්ත කෝෂ්ඨාගාර සකස් කෙරේ.
- ව්‍යාපෘති අනුමැතිය සඳහා පූර්ව අවශ්‍යතාවයක් ලෙස පවතින ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ සහතිකයක් සහිතව බහිෂ්චය සම්පත් ක්ෂේත්‍රය තුළ පවතින බහිෂ්චය සම්පත් පිළිබඳ ආයෝජකයන් තක්සේරුවට ලක් කෙරේ.
- අගය චිකිත්සා කිරීමේ විෂයය සීමාව සහ මට්ටම මත පදනම්ව වඩාත් යහපත් පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම තහවුරු කරනු ලබන කර්මාන්ත (ව්‍යාපෘති) සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙනු ලැබේ.
- දේශීයව ලබා ගත හැකි බහිෂ්චය ද්‍රව්‍ය දේශීය කර්මාන්තකරුවන් සඳහා අඛණ්ඩව ලබා දීම පහසු කෙරෙන යාන්ත්‍රණයන් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.

7 වන ප්‍රතිපත්තිය : අගය චිකිත්සා කළ නිෂ්පාදන පමණක් අපනයනය කිරීම තහවුරු කෙරෙන පද්ධතියක් ස්ථාපිත කෙරේ. දේශීය තත්ත්වයන් යටතේ අගය චිකිත්සා කළ නොහැකි විටදී හෝ අගය චිකිත්සා නොපවතින විටදී පමණක් අමුද්‍රව්‍ය අපනයනය කිරීමට අවසර ලබා දේ.

- ආර්ථික දායකත්වය සහ ආයෝජනයේ ප්‍රමාණය මත පදනම්ව බහිෂ්චය ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය මෙවලම් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.

8 වන ප්‍රතිපත්තිය - තොරතුරු සහ පර්යේෂණ වාණිජකරණයට පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වීමට ඇති ඉඩකඩ සහිතව බහිෂ්චය ද්‍රව්‍ය සහ බහිෂ්චය පාදක නිෂ්පාදන පිළිබඳ ඉහළ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනයන් ඇති කිරීමට රජය විසින් පහසුකම් සලසනු ලැබේ.

- පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන තොරතුරු බෙදාහැරීම සඳහා යෝග්‍ය යාන්ත්‍රණයන් සකස් කෙරේ.
- ජේටන්ට් බලපත්‍ර ලබාදීමේ සහ වාණිජකරණය කිරීමේ කඩිනම් ක්‍රියාවලි හඳුන්වා දේ.
- බහිෂ්චය සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ සහ බහිෂ්චය ආශ්‍රිත කර්මාන්ත වල සංවර්ධනය සඳහා උසස් තාක්ෂණය සහ සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම්, ආයතනික සහාය ව්‍යුහය සහ ප්‍රමාණවත්ව සුදුසුකම් ලත් මානව සම්පත් ලබා දේ.
- ඒකාබද්ධ පර්යේෂණ ප්‍රයත්නයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා විවිධ මට්ටමේදී ආශ්‍රිත ආයතන (රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික) අතර පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල සහයෝගිතාවය සහ තොරතුරු සහ පහසුකම් බෙදා හදා ගැනීම දිරිමත් කෙරේ.

9 වන ප්‍රතිපත්තිය - ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම පිණිස දැනට පවතින හිඟ සහ රෙගුලාසි සඳහා අදාළ සංශෝධන ගෙන එමින් ඛනිජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ නියාමන ක්‍රමවේදය ශක්තිමත් කෙරේ.

- ක්ෂේත්‍රයේ තිරසාරභාවය තහවුරු කිරීම පිණිස අදාළ සෑම අවස්ථාවකදීම වෙළඳපොළ පාදක මෙවලම් බලාත්මක කෙරේ.
- තිරසාර ඛනිජ සම්පත් කර්මාන්තයක් ස්ථාපිත කිරීම පිණිස දැනට පවතින බදු ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව විස්තරාත්මක තක්සේරුවකින් අනතුරුව ප්‍රමාණවත් සහ යෝග්‍ය බදු ක්‍රමයක් හඳුන්වා දේ.
- වැඩි ව්‍යාපාරික ඉඩ ප්‍රස්ථා ප්‍රවර්ධනය කරමින් සහ සීමාසහිත ඛනිජ සම්පත් තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම තහවුරු කරමින් පවතින හිඟ සහ ආශ්‍රිත රෙගුලාසි වඩාත් කර්මාන්ත හා පරිසර හිතවාදී කිරීම පිණිස ඒවා සමාලෝචනයට ලක් කොට සංශෝධනය කෙරේ.

10 වන ප්‍රතිපත්තිය - රට තුළ ප්‍රතිඵලදායී සහ කාර්යක්ෂම ඛනිජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයක් නිර්මාණය කරනු පිණිස සමෝධානිත සහ ශක්තිමත් ආයතනික ව්‍යුහයක් ස්ථාපිත කෙරේ.

- කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ දැමීම සහ ඛනිජ සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආයතනික ව්‍යුහය ශක්තිමත් කෙරේ.
- රට තුළ තරඟකාරී ඛනිජ ද්‍රව්‍ය කර්මාන්තයක් ඇති කිරීම පිණිස දැනට ඇති සහ උසස් තාක්ෂණය අනුගත කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත් සංවර්ධනය සහ පුහුණුව ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

11 වන ප්‍රතිපත්තිය - ජාත්‍යන්තරය තුළ තරඟ කළ හැකි වන පරිදි රටේ ඛනිජ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ප්‍රමිතිගත කිරීම / සහතික කිරීම දිරිමත් කෙරේ.

- අපනයනය කරනු ලබන ඛනිජ අමුද්‍රව්‍ය සහ ඛනිජ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා නව ප්‍රමිති සහ සහතිකකරණ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දේ.
- ශ්‍රී ලාංකීය ඛනිජ ද්‍රව්‍යවල අව්‍යාජත්වය සහතික කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරභයා ඛනිජ සම්පත් වල නෛසර්ගික අගය හඳුනාගෙන සහතික කිරීම සිදු කෙරේ.

12 වන ප්‍රතිපත්තිය - පරිසරය සහ ඛනිජ ද්‍රව්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වෘත්තිමය සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ රෙගුලාසි සකස් කිරීම හරහා පරිසර සහ මානව ආරක්ෂාව තහවුරු කෙරේ.

- රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය උදෙසා ඛනිජ සම්පත් තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම සහ පාරිසරික සංරක්ෂණය අතර තුලනය ක්‍රියාවලිය පුරාම ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

- ඛනිජ සහ ඛනිජ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන හෝ ඒවායේ අපද්‍රව්‍ය කැනීමේදී, පදම් කිරීමේදී, අගය එකතු කිරීමේදී හෝ ප්‍රවාහනයේදී ඇතිවන උපද්‍රවකාරී තත්ත්වයන් වැලැක්වීම සඳහා යෝග්‍ය මාර්ගෝපදේශ, පද්ධති සහ රෙගුලාසි හරහා වෘත්තීයමය සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව ආයතනගත කෙරේ.
- සියළු තත්ත්වයන් සඳහා ප්‍රමාණවත් සහ යෝග්‍ය වන්දි ක්‍රමයක් සහතික කෙරේ.
- රටේ ඇති සීමාසහිත ඛනිජ සම්පත් තිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ මූලෝපායයන් ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

උප ලේඛනය : ප්‍රධාන සංකල්ප පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම

ඛනිජ සම්පත් : නිර්වචනයට අනුව ඛනිජ සම්පත් යනු ස්වාභාවිකව නිර්මාණය වන අකාඛනික සහ නිශ්චිත රසායනික සංයුතියක් සහිත ස්ඵටිකමය නිධි එකක් හෝ කිහිපයකි.

අගය එකතු කිරීම : ඉහළ කාර්මික අගයක් ඇති වන සේ තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් තරඟකාරී සහ සංවර්ධිත ලක්ෂණ සහ ප්‍රතිලාභ නිර්මාණය කිරීම

වෙළඳපොල පාදක මෙවලම් : ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පෙළඹවීම් / විපෙළඹුම් ලබා දීම සඳහා මිළ හෝ වෙනත් ආර්ථික විචල්‍යයන් භාවිතා කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති මෙවලම්

උපරිම විභවතාවය : උපරිම වටිනාකමෙහි ඉහළම අගය බවට පත්වීම, ඇතැම් විට යම් පරාමිතීන් හෝ සීමාවන් සහ ඒවායේ ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් යටතේ